

Рецензія

На статтю аспірантки кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» С. П. Мартинової «Маргінальність як реалія та перспектива перехідності: концептуальні підходи в культурі»

Стаття С. П. Мартинової присвячена важливій проблемі, яка виникає в сучасному суспільстві. На даному етапі українське суспільство переживає кризовий перехідний період. Відбувається характерна реконструкція і трансформація ціннісно-нормативної системи соціокультурного простору. Спостерігається тотальна маргіналізація суспільства як наслідок процесу змін цінностей і норм у соціумі. Слід зазначити, що дослідження феномену маргінальності як реалії перехідного періоду є особливо актуальним для України, оскільки її соціокультурний перехідний етап накладається на всесвітню соціокультурну трансгресію. Як свідчать представлені автором матеріали, сучасні дослідники вважають, що стан української соціокультури є пограничним, тобто близький до критичного. Також простежується у викладеному автором матеріалі, що пограничність є особливим модусом перехідності і поєднана з ризиком лавиноподібного розвитку тотальної маргіналізації соціуму. Слід зазначити, що С. П. Мартинова досліджує маргінальність як соціокультурний та екзистенціальний феномен, який володіє метаантропологічним і креативним потенціалом, для визначення його ролі в культуротворчому просторі. Автор поєднує культурно-філософський аналіз з діалектичним і синергетичним методами при дослідженні маргінальних спільнот в культурі як складних, відкритих, динамічних, самоорганізованих, цілісних систем, трансформація яких розглядається крізь діалектичний закон взаємного переходу кількісних і якісних змін. У статті доводиться супроводження сучасного етапу розвитку суспільства якісною і масштабною трансформацією суспільних зв'язків, групових домінант, соціокультурних стереотипів, що детермінує особливість маргінальних перетворень в умовах глобалізації. Також спостерігається вплив високої динаміки транзитивних

процесів на об'єктивне формування значних диспропорцій у різних сферах суспільних відносин, що

призводить до збільшення масштабів маргіналізації суспільства. Як справедливо зазначає автор, універсальність поняття «маргінальність» та значний евристичний потенціал цієї субстанції вплинули на її широке використання в антропології, соціології, психології, політології, медицині та філософії для інтерпретації певних дисциплінарних концепцій, що зумовило розмиття чітких рамок дефініції терміну «маргінальність». Найбільш поширене розуміння маргінальності як відхилення від норми, віддаленості від певного символічного центру системи цінностей, зіштовхнулось із неможливістю надання вченими чіткої дефініції відхиленню через поняття норми, що, у свою чергу, потребує наукового дослідження

Стаття С. П. Мартинової написана цілком професійно, має об'єктивістську спрямованість і містить цілком адекватне розв'язання визначеної дослідницької мети. Дослідження цілком відповідає всім вимогам до такого виду робіт і рекомендується до друку.

Науковий керівник, професор кафедри
філософії, історії та соціально-гуманітарних
дисциплін Донбаського державного
педагогічного університету
Мельник В. В.

[Handwritten signature]

Підпис Мельник В. В. засвідчує
Начальник відділу кадрів *[Signature]* Е.С. Сілік